

Docentenhandleiding

Les 2

Inleiding

In deze les (les 2 van 2) gaan leerlingen aan de slag met vragen als: Wat is DigiD? Hoe werkt de DigiD-app? En welke berichten ontvang je in je berichtenbox via 'Mijn Overheid'? Ook ontdekken leerlingen wat je moet regelen als je 18 jaar wordt, en waar je terecht kunt voor hulp bij het regelen van je digitale overheidszaken.

Duur:

45 – 60 minuten

Lesopbouw

Introductie (10 min)

Verdieping (30 min)

Afronding (5 min)

Vorbereiding

Lees de docentenhandleiding en bekijk de digibord-presentatie en werkbladen.

Benodigdheden

- ─ Digibord met internetverbinding.
- ─ Digibord-presentatie 'De overheid & jij – les 2'
- ─ Uitgeprint werkblad 'De overheid & jij – les 2' (per tweetal)
- ─ Uitgeprint stappenplan DigiD van [Digidingen-desk](#) (om mee te geven)

Doel van de les

Hoofdleerdoelen

1. Vergroten van de kennis van de overheidswereld
2. Vergroten van de digitale geletterdheid: informatievaardigheden en mediawijsheid
3. Vergroten van financiële vaardigheden
4. Vergroten van de woordenschat

Subleerdoelen

1. De leerling kan uitleggen wat DigiD is en waar je dit voor nodig hebt.
2. De leerling kan benoemen dat je DigiD privé is dat je deze niet moet delen met anderen.
3. De leerling kan uitleggen wat de functie is van 'Mijn overheid'.
4. De leerling kan aangeven wat voor soort berichten je ontvangt via de berichtenbox.
5. De leerling kan aangeven wat je moet regelen m.b.t. de digitale overheid als je 18 jaar wordt.
6. De leerling kan woorden die te maken hebben met de overheid in de juiste context plaatsen en uitleggen wat ze ongeveer betekenen.

De les in stappen

Introductie (10 minuten)

- De overheid en jij

Vertel de leerlingen dat deze les in het teken staat van 'De overheid en jij'.

- Vorige les

Blik samen met de klas terug op de vorige les. Wat hebben de leerlingen toen geleerd? Wat is ze het meest bijgebleven?

- Wat regel je bij de overheid?

Bespreek welke zaken je o.a. kunt regelen bij de overheid. Bijvoorbeeld: DigiD, paspoort rijbewijs, theorie-examen auto, studiefinanciering, belastingen of toeslagen.

Verdieping (30 minuten)

- DigiD: wat kun je ermee?

Vraag aan de leerlingen wie weet wat DigiD is. Wat kun je ermee? En wie heeft er al een eigen DigiD? Je kunt DigiD aanvragen via www.digid.nl

- Digitale identiteit

Vertel dat DigiD een afkorting is voor Digitale Identiteit. DigiD gebruik je om veilig in te loggen op websites van de overheid. Bijvoorbeeld op de website van jouw gemeente.

- Stelling

'Als ik een vriend kan helpen door mijn DigiD met hem te delen dan doe ik dat.'

Wat zouden de leerlingen doen? En waarom?

- DigiD: alleen voor jou.

Vertel de leerlingen dat hun DigiD persoonlijk is, en dat je deze nooit moet delen met iemand anders. Vraag aan de leerlingen wat er zou kunnen gebeuren als iemand jouw DigiD steelt. Bijvoorbeeld: onjuiste wijzigingen doorgeven, aanvragen doen of afspraken maken met de overheid uit jouw naam.

- DigiD app.

Vraag aan de leerlingen wie er al de DigiD-app op zijn telefoon heeft staan.

- DigiD: inloggen

Laat zien dat je via de DigiD-app kunt inloggen op bijvoorbeeld de website van Mijn Overheid.

- Inloggen met de DigiD app

Bekijk het filmpje (0.34 min).

- Mijn Overheid

Laat zien hoe de website Mijn Overheid eruit ziet, en welke informatie je er kunt vinden. Via mijn berichtenbox krijg je regelmatig berichten. Bijvoorbeeld over zorgtoeslag, inkomstenbelasting, je paspoort verlengen of je rijbewijs vernieuwen.

- Instellingen Mijn Overheid

Laat zien dat je bij 'Mijn instellingen' aan kunt geven dat je via je e-mail een melding wilt krijgen zodra je een nieuw bericht ontvangt in je berichtenbox.

- Hoe vaak check jij je mail?

Het is belangrijk om regelmatig je mail te checken. Niet alleen meldingen vanuit jouw berichtenbox komen hier binnen, maar ook veel andere bedrijven communiceren via e-mail. Bijvoorbeeld over je telefoon of sport-abonnement.

- 18 jaar! Wat verandert er?

Waar denk je aan bij '18 jaar'? Verwerk de voorkennis van de leerlingen in een klassikale woordspin. Teken een woordspin op het digibord. Of maak gebruik van [Mentimeter](#) om leerlingen zelfstandig via hun mobiele telefoon woorden toe te laten voegen aan de digitale woordspin op het bord.

- Wat moet je regelen?

Bekijk klassikaal het filmpje '10 dingen die jij moet regelen als je 18 jaar wordt' (4.37 min). De video is gemaakt door Jongeren Informatie Punt (JIP) IJsselstein. Vertel dat jongeren terecht kunnen bij het jongerenwerk in hun eigen gemeente voor vragen of hulp.

- Start de quiz.

Deel eventueel pen en papier uit om de antwoorden op te laten schrijven.

- 1. Vraag je DigiD aan

Waar of niet waar: Je DigiD is je online legitimatiebewijs voor overheidswebsites.

Goede antwoord: Waar. Als je via internet zaken bij de overheid wilt regelen kun je met je DigiD laten zien wie je bent. Met je DigiD kun je inloggen op websites van de overheid, zoals de gemeente, DUO en de Belastingdienst.

- 2. Regel je zorgverzekering

Waar of niet waar:

Tot je 18^e jaar ben je gratis meeverzekerd via je ouders/verzorgers. Vanaf je 18^e moet je voor jouw zorgverzekering betalen.

Goede antwoord: waar. Zodra je 18 jaar wordt moet er voor jouw zorgverzekering betaalt worden. Je kunt meeverzekerd blijven via je ouders of een eigen zorgverzekering afsluiten. Als je een eigen zorgverzekering wilt afsluiten kan je dit doen bij iedere zorgverzekeraar in Nederland. Je bent dus niet verplicht om dit te doen bij de zorgverzekeraar waar je als kind ingeschreven stond.

– 3. Check of je andere verzekeringen nodig hebt

Jaimy heeft de telefoon van haar beste vriendin per ongeluk laten vallen. Welke verzekering betaalt de schade?

Goede antwoord: aansprakelijkheidsverzekering. Hiermee verzekert je schade aan personen en aan spullen van anderen. Een telefoonverzekering vergoedt alleen de schade, diefstal of verlies van je eigen telefoon. Een zorgverzekering is een verzekering die de kosten dekt voor jouw medische zorg en medicijnen.

– 4. Regel je geldzaken

Stelling: Jongeren zouden al vanaf 16 jaar geld moeten kunnen lenen bij de bank.

Ter info: Vanaf 18 jaar kunnen jongeren geld lenen bij de bank. Je moet dit bedrag altijd terugbetalen, met rente.

– 5. Check of je recht hebt op toeslag

Waar of niet waar?

Zorgtoeslag is een bedrag dat je van de overheid ontvangt om te helpen bij het betalen van je zorgverzekering.

Goede antwoord: Waar. Zodra je 18 bent, heb je meestal recht op zorgtoeslag. Of je recht hebt op zorgtoeslag is o.a. afhankelijk van jouw inkomen. Het inkomen van je ouders is dus niet belangrijk bij het aanvragen van zorgtoeslag.

– 6. Check of je recht hebt op tegemoetkoming scholieren

Waar kun je tegemoetkoming scholieren aanvragen?

Goede antwoord: DUO

– 7. Schrijf je in voor een sociale huurwoning

Sociale huurwoningen zijn woningen voor mensen met een laag inkomen.

Goede antwoord: goedkopere. Er zijn vaak lange wachtlijsten voor een sociale huurwoning. Het is dus verstandig om je in te schrijven voor een sociale huurwoning in jouw regio zodra je 18 jaar bent.

– 8. Geef aan of je donor wilt zijn

Waar of niet waar?

Als je donor bent, kunnen jouw organen na je overlijden aan een patiënt worden gegeven.

Goede antwoord: waar. Als je geen keuze invult, komt in het Donorregister te staan dat je geen bezwaar hebt tegen donatie. Dit betekent dat jouw organen en weefsels na je overlijden naar een patiënt kunnen gaan. Een arts bespreekt dit als je overlijdt met je partner of familie.

– 9. Doe aangifte inkomstenbelasting

Welk bedrag hoort op de lege plek?

Jongeren die vorig jaar een bijbaantje hadden, kunnen gemiddeld euro terugkrijgen van de Belastingdienst.

Goede antwoord: B: 150 euro

– 10. Ga stemmen

Stelling:

Jongeren zouden vanaf 16 jaar stemrecht moeten hebben.

Zijn de leerlingen het hier mee eens? Waarom wel of niet?

– Aan de slag!

Verdeel de klas in groepjes van twee en deel het werkblad uit. Leerlingen mogen waar nodig hun telefoon gebruiken om de antwoorden op te zoeken. Bespreek de antwoorden gezamenlijk na.

Antwoorden werkblad:

1:A, 2:B, 3:B, 4:A

– Checklist 18 jaar worden

Ga naar de website www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/achttien-jaar-worden/vraag-en-antwoord/checklist-bij-18-jaar-worden. Vul de checklist klassikaal (als voorbeeld) in en laat zien wat de leerlingen moeten regelen als zij (bijna) 18 jaar zijn.

Afronding (5 minuten)

- Digidingen-desk

Laat de website [digidingen.desk](https://digidingen.desk.nl) zien. Digidingen-desk is een website voor jongeren (14 – 21 jaar) met informatie over het regelen van digitale overheidszaken. Denk bijvoorbeeld aan het regelen van een eigen DigiD, het terugvragen van loonheffing, of het aanvragen van studiefinanciering of zorgtoeslag. Per thema vind je er stappenplannen, instructiefilmpjes, tips en hulpplekken. Deel de stappenplannen uit om mee te geven naar huis.

- Wat heb je geleerd?

Blik samen met de klas terug op de les. Bespreek de belangrijkste woorden/organisaties die in dit thema zijn behandeld.